

De Heraut

van de

Gereformeerde Kerken in Nederland.

Het auteursrecht van den inhoud van dit blad wordt verzekerd overeenkomstig de wet van 28 Juni 1881 (Staatsblad N°. 124.)

Zondag 22 Augustus 1909. N°. 1651.

Dit blad wordt geregeld des Vrijdags aan de gemiddelden verzonden.
Bijdragen van medewerkers, ingezonden stukken en alles wat verder den inhoud van het blad betreft, te adresseren aan de REDACTIE. Abonnementen en Advertenties aan de ADMINISTRATIE; Bureau: Warmoesstraat 99, te Amsterdam.
Inzendingen, die later dan Donderdag v. m. middags te 12 uren worden ontvangen, kunnen voor het nummer van die week niet meer in aanmerking komen.

Abonnementen: franco aan huis, per drie maanden f 1.80, voor België per jaar f 6.30 bij vooruitbetaling. Afzonderlijke nummers f —.10. Abonnementen worden aangenomen door het Bureau te Amsterdam, Boekhandelaars, Postdirecteuren enz.
Advertenties: van 1 tot 6 regels f 1.20, voor elke regel meer f —.30.
Aanvragen en vermelding van leidegaven f —.12 per regel.

„Mijn kinderen verlaten mij“.

Hoe soude ik over zulks u vergeven? Uwe kinderen verlaten mij, en zweren bij hen, die geen God zijn.
Jeremia 5 : 7a.

In de groote levenskeuze, die de kinderen bij hun opgroei doen, ligt de profetie voor de toekomst van heel een gezin en heel een familie. Kiezen uw kinderen nog met u voor het Verbond uws Gods, zoo staat alles op veilig, maar ook, teekent zich onder uw kinderen geestelijke afzwerving, dan komt de storm opzetten, en is de afval in uw geslacht, straks van heel een land en volk nabij.

Zoo was het onder Israël; zoo was het in de dagen van onze vaders; en zoo staat het ook nu. Dat met de afzwerving der kinderen ten slotte de afval van het volk komt, is vaste zetregel. Om het Verbond onzes Gods kon en kan het niet anders.

In de dagen der profetie zoon ook te Jeruzalem het geestelijk leven steeds dieper. Trouw hield men zich nog wel aan den Tempeldienst. Als men zwoer, zwoer men zijn eed nog wel bij God Almachtig. Uitwendig leek het nog een aan godsdienst gehecht volk. Maar 't werd al meer vorm, en het geestelijk leven achter dien vorm stierf af.

Voor al bij de hoogere standen was dit zoo. De profetie toch stelde een afzonderlijk onderzoek in bij de armen en bij de grooten. „Ik zal nu gaan tot de grooten, zoo zegt hij in vs. 5; die weten den weg des Heeren, het recht huns Gods.“ Die zijn, wat wij zouden noemen, de beschaaften, de ontwikkelden, die op de hoogte zullen zijn van wat Israels God van zijn volk eische. Maar, helaas, juist die grooten der aarde sloegen dan profetie zoo bitter tegen. Zij toch vooral hadden het juk verbroken en de banden der religie verscheurd. Hun huishoud en maatschappelijk leven was geheel van het wezen der echte vroomheid vervreemd. In de aanzienlijke families, die te Jeruzalem den toon aangaven, voelde men voor den God der vaders schier niets meer. Men leefde in de familie van al wat naam en genot gaf, maar niet meer voor Jehovah.

Vanzelf sleepte dit alles ook sedelijken achteruitgang met zich. Het had zoo niets meer van de teederheid en fijne gevoeligheid van voorheen.

Maar het ergste van alles school in de gevolgen van deze afzwerving bij hun kinderen, en daarom is dit de bitterste klacht die de Heere tegen deze hoogere standen inbrengt: „Uw kinderen verlaten mij“.

De kinderen gaven het op. Ze konden dat onware deden, om in schijn het nog met den Tempel te houden, maar feitelijk in gezin en familie zonder God te leven, niet uitstaan. Die valsche vermenging stuitte hun tegen de borst. De afgodische tempels met, hun dwepende kunst, met hun prachtige festijnen, met hun streelen van het zinnelijke trokken hen veel sterker aan. En daarom vielen die kinderen van den dienst van Jehovah af. Ze gingen naar een tempel op Sion meer op. Ze dwepten met andere idealen. En zoals Jeremia het te verstaan geeft: Ze zochten hun hoogste ideaal in wat ze Goddelijk schoon noemden, maar wat on-Goddelijk was, tegen Goddelijk was. Of zoals de profetie het letterlijk uitdrukt: „Ze zweren bij hen die geen God zijn“.

Het jongere geslacht is, als het warm in het heilige toegaat, geneigd om warm en geestdriftig mee te doen; maar treedt er verkoeling en dorre afgemetenheid in, dan laat het heilige hen koud.

Ook in de dagen van de eerste opkomst van Christus Kerk is het zoo geweest. Als vanzelf plantte zich eerst Christus' Kerk in de jongere geslachten voort. Het was een geestdrift, een enthousiasme! Niet het minst onder de jongeren heeft Christus' Kerk zijn martelaren geteld. Maar toen de prikkel die bezielde, sleet, sloop onverschilligheid in, en vond ketterij na ketterij juist onder die jongeren, onder het opkomend geslacht, haar bedenkelijken aanhang.

En niet anders ging het in de dagen der Reformatie. In de 16e en in het begin der 17e eeuw stond ook hier te lande het jongere geslacht warm voor de zaak des Heeren. Van geslacht op geslacht plantte de bezieling voor de waarheid zich over. En Christus Kerk bloeide. Maar toen trad ook hier de verkoeling in, de geestdrift van voorheen verdween, en het opkomend geslacht, door wereldschen zin bevangen, vervreemde van het Heilige. Dat gaf toen later een geslacht, dat voor 's Heeren zaak geheel on-

verschillig stond. En het eind was, dat uit deze onverschilligheid de afval opkwam, die steeds verder om zich greep.

En geheel hetzelfde zag men in de vorige eeuw, en ziet men nog, vooral onder de hoogere, onder de meer ontwikkelde standen. Eerst hield men den Doop nog bij, ging nog op een catechisatie, en deed nog belijdenis. Maar ook dit verflauwde. Ook dit werd allengs nagelaten. En nu reeds vindt men onder deze ontwikkelde standen geheele gezinnen en families, waarin de kinderen, ook de dochteren, helaas, niet alle religie gebroken hebben. De kerk zoeken ze niet meer op. De Schrift is hun een gesloten boek. Bidden doen ze niet meer. Ze leven voor sport, voor kunst en voor sinnenlust. Maar den dienst van den Heere, hunner vaders God, hebben ze verlaten. Ze vragen en ze talen er niet meer naar.

Kwam dit nu alleen voor onder de wereldsche families, men zou het nog verstaan. Maar al te dikwijls, helaas, valt hetzelfde droef verschijnsel waar te nemen in families waarin nog kort geleden de Christennaam in ere was.

Er zijn families, die door den Reval in het begin der 19e eeuw machtig werden aangegrepen, en wier naam hoogten klank had onder allen die voor Christus riepen, en waarvan nu de kleinkinderen reeds zoover afzwerven, dat ze naam kregen onder hen, die tegen Christus' zaak overstaan.

Just daarom kan er niet genoeg in genoemd worden, dat vooral in ons land de Christelijke actie zich met zoveel warmte en energie op het Christelijk onderwijs heeft geworpen. Daarin ligt onze behoudenis. Dat Christelijk onderwijs heeft wonderen verricht, om te maken dat onze kinderen hun God niet verlieten. Het heeft, hand in hand met de Christelijke opvoeding in het gezin en met de wat mer actie der Kerk, het jongere geslacht met nieuwe geestdrift bezielde, en nu reeds teweeggebracht, dat in breeden kring het jonge geslacht warmer voor de zaak des Heeren staat, dan vele ouden van dagen.

Alleen maar, veel te lang heeft men met dit Christelijk onderwijs alleen de lagere standen gezocht, en, onderwijl de hoogere standen hun geld voor het Christelijk onderwijs gaven, bleven ze hun eigen zonen en dochteren naar de godsdienstloze school zenden en naar de aan alle religie gespenste hogeschool. Droef gevolg daarvan was, dat onder de lagere standen de kinderen steeds warmer voor hun God voelden, en in hun verenigingen van warme bezieling bij gaven, terwijl in de hoogere standen de kinderen deels van verre bleven staan, deels afvielen. Ook die schade poogt men thans in te halen, en gymnasies, hogere burgerscholen, handelscholen zelfs werden op Christelijken grondslag geopend. Gode zij dank, we gaan vooruit!

Alleen de hogeschool blijft men nog uitzonderen. Nog altoos zendt men liever zijn jonge mannen naar een hogeschool, die afrekt, dan naar de eenige hogeschool, die den moed heeft openlijk den Christus te belijden. Doch ook dit zal beteren, we zijn op den goeden weg, en de tijd is komende, dat althans de kinderen van Christelijken huize niet meer hun God verlaten zullen, maar met jeugdige bezieling voor de eere van Zijn naam onder het volk getuigen zullen.

Ons land spant hierin de kroon. In andere landen benijden de Christenen ons wat we hier verwierwen. En zoo alleen kan het Verbond Gods onder ons stand houden. Dit Verbond doelt op de geslachten, op het geslacht dat is, en op het geslacht dat komt. Wij sterfden straks weg, en onze kinderen zijn het die dan het volk des Heeren in het land zullen vormen.

Doch al roemen we, dankend, in wat de Christelijke actie tot stand bracht, op de ouders, op de ouders blijft altoos de eerste, de zwaarste verplichting rusten, om te waken, dat de kinderen die God hun gaf, hun God niet verlaten. O, gewisselijk, de genade is geen erfgoed. De verkiezing is vrijmachtig. In onze hand hebben we de ziel onzer kinderen niet. Er kunnen er uit vallen. Maar regel in het Verbond is dan toch de toebrenging onzer kinderen wel, en in den Heiligen Doop onzer lievelingen hebben we voor God betuigd, daaraan te gelooven.

Maar daarom vordert ge bij uw kinderen nog niet met hun te doen merken, dat ge zeven het geloof der vaders belijdt. Op hun hart kan alleen uw hart, op hun leven alleen uw leven inwerken; alleen uw eigen warmte en geestdrift kan in hun ziel heiliger enthousiasme doen opsporen. En schort het daaraan niet vaak maar al te veel! Als

uw kinderen aan uw doen en laten merken, dat er toch iets is, dat bij u nog boven uw religie gaat, zij 't dan uw eer, uw geld, uw positie, uw naam, — wijst ge hen dan zelf niet den weg, die op een verlaten van hun God moet uitloopen? Hooren ze 't aan uw goed niet, of ge in uw bidden met uw God spreekt, of slechts klanken stamelt? Merken ze niet, waar ge uw meesten tijd en uw meeste geld voor over hebt? Zeggen uw gesprekken het hun niet, waar 't hart u vol van is? Het kinderhart is zoo licht voor indrukken vatbaar; voor indrukken vooral, die hen van den plicht om ook zelf te gelooven, ontslaan.

En daarom Christelijk onderwijs, het is heerlijk. Goede prediking in uw kerk, het is kostelijk. Maar voor uw kinderen hangt er toch haast nog meer aan het Christelijk gezin, aan het warm en bezielde geloof van vader en van moeder, vooral aan de warmte van het Christelijk geloof dat in huis den toon aangeeft. Denk maar aan zoo menig huwelijk met een ongelooft, waar vader en moeder hun toestemming voor gaven, soms zelfs 't aanmoedigden, 't zij dan om geld of om positie, al wisten ze, dat hooger band geheel ontbrak; en vraag u af, wat indruk dit op heel 't gezin en op de overige kinderen moet maken.

Ze moeten blijven bij onzen God, onze kinderen, gelijk wij bleven bij den God die ons van onze ouders was overgeleverd; maar de neiging om hun God te verlaten, leeft maar al te dikwijls op. Sta zij dan daartegen met al de liefde, waarmee ge uw God en waarmee ge uw kinderen lief hebt. Geen heerlijk sterfbed dan zoo ge, om voor uw God te verschijnen, weten en gelooven moogt, dat uw kinderen, ook zoo zij er niet meer zijn zult, trouw zullen staan in de bezielde belijdenis en in de warme aanbidding van den vaderen God.

Voor Kootwyls Scholen.

In hartelijken dank ontvangen van den heer H. Rollman te Bodegraven, Uniegeit van N. N. te A., f. 5. Van den heer A. Elshout te Lollum, Uniegeit, f. 1.
Dringend verzoeken wij onze scholen te willen bedenken.

Het Bestuur voornemens:

Ds. J. H. HOUTZAGERS, voorz.

Verenigingsleden.

VER. VOOR CHRIST. VOORBER. UNIV. ONDERWIJS TE UTRECHT.

Het is een droevige taak, telkens in onze besprekingen van den arbeid van deze of die vereniging een woord van nagedachtenis te moeten wijden aan mannen, die met de hun toevertrouwde gaven en talenten den werkring dienden, aan welken zij zich hadden gegeven, maar van dien arbeid werden opgeroepen door Hem, die voor al zijn dienstknechten in Zijn wijden heeft bepaald, hoe lang zij Hem hier beneiden zullen dienen.

Ook de arbeid van de Vereniging voor Christelijk Voorbereidend Universitair Onderwijs te Utrecht kan hier, voor wat het afgelopen jaar betreft, niet besproken zonder dat gedacht wordt aan een heengegane dienstknecht in den wijngaard des Heeren, namelijk aan Jhr. Dr. L. de Geer, die op 3 September 1908 bij gelegenheid van de opening van het Haagsche Christelijk gymnasium de openingsrede uitsprak als voorzitter van directieuren. Het verslag van de genoemde vereniging getuigt van deren man: „De vereniging had de liefde van zijn hart, heighe hij toonde door woord en daad. Wat hij voor haar gewerkt is, weten alleen zij, die in den kring van het bestuur met hem jarenlang hebben samen gewerkt. Hij was een voorbeeld in ijver en toewijding in deze zaak zijns Heeren. „Zalig zij de dooden, die in den Heere sterfden, op dat zij rusten mogen van hunnen arbeid, en hunne werken volgen met hen.“

We willen niet nalaten uit de rede van den heer de Geer, welke thans in druk voor ons ligt, een greep te doen, opdat men zie, hoe zeker het geluid was van de basuin, die hij aan den mond zette. Maar het door hem geprooken woord zij tevens in herinnering gebracht, omdat het zoo waar is; zoo juist teekent den strijd, dien onze jongelieden te strijden hebben; zoo duidelijk ook uiteenzet, waarom Christelijk onderwijs noodig is, ook op de gymnasia. Men lese toch dit:

„We wenschen den leeraren eindelijk vooral vrome leerlingen, in wier hart ook hier het levenszaad werd gestrooid en die later nog dankbaar zijn, dat ze een Christelijk gymnasium bezochten. Welk toch den jongelingen, wien men kan toeroepen, wat Johannes eens in zijn dagen aan de jongbekenden in de gemeente schreef: „Gij hebt den boze overwonnen, want zij zijt sterk en het Woord Gods blijft in u.“ In de tinteling van het bloed sprekt bij de jongelieden de hartstocht van het zinnelijk leven. „Het is de overmaat van levenskracht, die zich uitent wil“, zegt Dr. Kuyper. Die jonge leden der gemeente, tot wie Johannes spreekt, waren sportbehebbers, zoals het meerendeel der jongelieden dat in onzen tijd ook zij; maar door hooger kracht aangegrepen en bezielde, hadden

ze tevens een meer verheven en meer verheffende sport dan de gewone leeren kennen, en ze hadden den strijd met den Boze aangebonden en gestreden, en waren overwinnaars gebleven in de machtigste geestelijke worsteling. Zij hadden er alles aan gegeven — en dat zei wat in hun tijd — om voor Jesus, hun Koning, de knieën te buigen. Onze leerlingen moeten ook worden ingeleid in de worsteling der eeuwen, in de reusachtige worsteling van den raad der vrouw en het zaad der slang, de worsteling van den leeuw uit Juda's stam tegen den machtigsten geest, die tegen God gekant, als overste dezer wereld, hier in den tijd nog aldoo zijn slaven maakt en zijn overwinningen viert, opdat ze aangesloten aan den Heer Jesus, die hoog boven alle overwinnaars in het worstelperk stond, in hun mate, door Zijn kracht, kunnen zeggen: „De Overste der wereld heeft aan ons niet; wij hebben de wereld overwonnen“. Immers, sinds de zonde zooveel heeft omgekeerd en het hier in menig opzicht tot een verkeerde wereld heeft gemaakt, schamen vele jongelieden zich juist voor datgeen, waarin ze een eer moesten stellen en stellen ze nu eer in datgeen, waarover ze zich moesten schamen.

Fier, kloek en met beslistheid hadden de jongelieden, van wie Johannes spreekt, de keuze voor den Christus als den eenigen ewigen, aanbiddelijken overwinnaar over zonde, wereld en duivel gedaan, en door voor den sterken held, den held Gods te kiezen, waren ze, mocht men naar waarheid zeggen, zelf hielden geworden, die noch door bekende beloften, noch door angstwekkende bedreigingen zich van Hem lieten afrekken.

„Moge het de geschiedenis worden van velen, die hier zullen schoolgaan! Moge dit gymnasium een duidelijk antwoord geven op de onnoozele vraag door sommigen nog gedaan: „wat toch wel het kenmerkende van een Christelijk gymnasium zij, daar immers mensa en tuipoot altijd en overal eenleer verborgen en verwoegd worden“. En nu nog maar een half gymnasium! Leve het niet alleen voort, maar groeie het op tot zijn vollen wasdom en bloei het al meer, ja, gerake het tot zulk een volmaaktheid, als waartoe enig menschelijk werk het hier ooit brengen kan.“

Aan dit kostelijke woord wenschen we weinig toe te voegen. Slechts zij vermeld, dat de bede van den thans verstorven voorzitter van directieuren van het Haagsche gymnasium reeds nu in zooverre in vervulling gaat, dat van die inrichting een uitnemende roep uitgaat, evenals van de austerinrichting te Utrecht. Moge zij ook in aantal leerlingen krachtig toenemen.

Officiële Berichten.

Axel A. Zondag 15 Aug. werd de tot ons overgekomen Herder en Leeraar Ds. J. H. Lammerman des voormiddags tot zijn dienstwerk ingeleid door zijn zwager Ds. S. O. Los van Nieuwerood, naar aanleiding van Maleachi 2 : 7. Aan het einde der Godsdienst oefening werd Zijn Eerw. door de Gemeente staande toegevoerd N. 134 : 3.

Des namiddags verbond zich Zijn Eerw. aan de Gemeente naar aanleiding van Jeremia 1 : 6 en 7. Aan het einde werd Zijn Eerw. namens den Kerkeraad en Gemeente een hartelijk woord van welkom toegesproken en zong de Gemeente nog Ps 105 : 24. Stille de Heere, de Koning Zijner Kerk, Zijn Eerw. tot een rijken zegen voor de Kerk van Axel, opdat er onder zijn arbeid nog velen mogen gewonnen worden voor zijn heerlijk en hemelich Koninkrijk, en onzen God in en voor alles de eere worde toegebracht.

Namens den Kerkeraad Axel A. M. VAN DER OUDEN, Scriba.

De classis Leiden heeft in hare vergadering van Donderdag 18 Aug. preparatoir geëxamineerd en met algemeene stemmen beroepbaar gesteld in de Gereformeerde Kerken den heer C. N. Impeta, theol. cand. te Katwijk aan Zee. De heer Impeta zou echter een eventueel op hem uit te brengen beroep voorloopig niet in overweging kunnen nemen, daar hij zijn studien eenigen tijd wenscht voort te zetten.

Christel. verzorging van krankzinnigen. De 26ste algemeene vergadering der Vereniging zal D. V. worden gehouden te Utrecht, in het „Gebouw voor Kunsten en Wetenschappen“ op de Mariaplaats, Donderdag 9 September v. m. 11 uur.

Na den gewonen arbeid der algemeene vergadering zal in een openbare samenkomst ter zelfder plaatse, aanvangende te half drie uur, het 25-jarig bestaan der Vereniging worden gedacht.

Het bestuur wenscht en verwacht in die samenkomst vele broeders en zusters van verre en nabij bijeen te zien, tot dankbare gedachtenis van Gods groote daden.

De voorzitter, Prof. L. Lindeboom, nam op zich de gedachtenisrede te houden. Daarna zal er gelegenheid zijn (zoolang de tijd dit zal gedooen) voor afgevaardigden van Afdeelingen en Corporaties, en ook voor andere Verenigingen en Kerkeraden, alsmede voor leden en belangstellenden, de vergadering toe te spreken.

Na een korte pauze zal vervolgens om half zes een dank- en bidstond gehouden worden. Daar het samenzijn om half zeven geloten zal worden, bestaat de gelegenheid om nog met de snelreinen naar huis terug te gaan.

Alle Kerkeraden, sonder onderscheid van kerkgemeenschap, die zich met ons verblijden over Gods daden, verzoeken wij, met den drang

der liefde en barmhartigheid, die in Christus is, op dezen 9den September, of den Zondag daarvoor, of daarna, een dank- en bidstond te houden, en een feestgave in te zamelen met bestemming voor het Pensioenfonds ten behoeve van de dienende broederschap.

Ook bijzondere giften bij dit jubileum zullen in dank ontvangen worden door den penningmeester, S. baron van Heemstra te Sassenheim.

Namens het bestuur:

L. LINDEBOOM, voorzitter.
H. FRANKEN, loc. secretaris.
S. VAN HEEMSTRA, penningmeester.

Kort verslag van de vergadering der classis Woerden 8 Juli 1909.

Nadat de vergadering op de gebruikelijke wijze geopend is, worden de credentiebrieven nagelien door Ds. Warmenhoven en v. d. Voet. In het moderamen nemen naar toebereit stellig Ds. Elshove, praeses; Ds. Schoemakers, scriba; Ds. v. d. Heyden, assessor.

Examen van den heer Fleutke, ber. pred. van Ter Aar. Ds. Brouwer examineert over O. T., Ds. van Dijk over N. T., Ds. Gunst over Inhoud der H. S., Ds. Elshove over Dogmatiek, Ds. J. Hulsteyn over Kerkgeschiedenis, Ds. v. d. Heyden over Symboliek en ambtelijke vakken, Ds. v. d. Voet over Kerkrecht.

Met alle stemmen wordt de candidaat toegelaten. De vergadering sluit hem toe Ps 134 : 3. Art. 41. Op de vraag van Zevenduik, of in geval van doop de classis niet zorgen kan, dat spoedig een classis-predikant optreedt in die vacante kerk, wordt geantwoord, dat dit moeilijk kan.

Rapport van deputaten ter Prov. Synode wordt uitgebracht bij monde van Ds. Gunst. Namens de commissie voor art. 13 K. O. wordt medegedeeld, dat voor het volgend jaar alles wel hetzelfde zal kunnen blijven, en dat, zoo noodig, veranderingen op de volgende classis zullen worden voorgesteld.

Wegens vervoergering der classis is geen Zendingrapport ter tafel. Het jaarverslag der sending wordt aan de kerken rondgedeeld.

Ingekomen stukken:
a. van de kerk van Alfen, dat zij zich, onder protest, neerlegt bij het advies der classis inzake een ondersteuningsaquestie. Voor kennisgeving aangenomen.

b. van de classis Bolsward over de losmaking van een Dienaar des Woords. Dito.

Een moeilijke zaak in de kerk van Z. wordt ter tafel gebracht. Besloten wordt, een commissie te benoemen om, zoo mogelijk, die zaak te beëindigen, en, zoo noodig, de classis van praedicties te dienen. Daartoe worden aangewezen Ds. Gunst en v. d. Heyden en oudl. Verma.

In een avondmaalsaquestie geeft de classis advies.

De vacaturebeurten worden aldus geregeld: Zevenduik: Sept.: Schoemakers, J. Hulsteyn; Oct.: v. d. Heyden; Nov.: Brouwer, Noord: Sept.: Gunst, Elshove; Oct.: De Vries; Nov.: Warmenhoven. Nieuwkoop: Sept.: v. d. Voet, Elshove; Oct.: Van Dijk; Nov.: Fleutke. Roepende kerk is O. en N. Wetering.

Ter Aar deelt mee, dat D. V. 1 Aug. a. s. intrede van haar beroepen leeraar zal zijn en verzoekt den kerken afgevaardigden te zenden.

De vergadering wordt geloten. Ds. Elshove gaat in dankgebed voor.

Op last der classis:
F. A. V. D. HEYDEN GEN., assessor.

Vergadering van de classis 's-Hertogenbosch op 21 Juli 1909.

Nadat de vergadering op de gebruikelijke wijze is geopend, en geconstitueerd is, wordt aangevangen met het preparatoir-examen van den heer A. Thelen, Theol. cand. aan de V. U. Genoemde broeder wordt na gehouden onderzoek met algemeene stemmen beroepbaar gesteld in de Geref. Kerken.

Van de classis Bolsward is ingekomen een mededeeling van de losmaking van Ds. J. R. van de kerk te W.

Bij de rondvraag naar art. 41 D. V. O. vraagt een kerk financiële steun voor het te geven catechetisch onderwijs. Dit verzoek wordt niet ingewilligd.

Eene andere kerk vraagt: hoe te handelen met leden die de samenkomsten van den Evangelisatiearbeid in hun woonplaats niet bijwonen. Wordt geantwoord: de kerkeraad tot wiens kerk die leden behooren, moet hen persoonlijk vermanen. Bat dit niet, dan kan de classis verder advies geven.

De kerk van T. vraagt hulp wegens krankheid van haar Dienaar des Woords. De afgevaardigde wordt geraden zich tot de kerken die een predikant hebben, afzonderlijk te wenden met verzoek om hulp.

Ds. Brummelkamp brengt rapport uit van de gehouden Part. Synode te Almkerk, en van de kerkvisite.

Ds. Hoekstra deelt mede, dat de deputatie geronden naar G., omdat in die kerk moeilijkheden waren ontstaan, het voorrecht gehad heeft de broeders weer bijeen te brengen.

De vacaturebeurten worden geregeld. Voor Helmond wordt aangewezen 's-Gravenmoet 15 Aug.; voor Helmond wordt aangewezen 's-Hertogenbosch Sept.; voor Helmenen wordt aangewezen Vrijhoeve-Kapel 15 Aug.; voor Eindhoven wordt aangewezen Gendern 15 Aug.

Namens de diaconie van 's-Bosch worden inlichtingen gevraagd in zake de jaarlijkse opklimming van den omleg voor de verpleging van een krankzinnige uit een der kerken in de classis.

Aan de afgevaardigden van 's-Bosch wordt pgedragen hun diaconie te verzoeken, op de

volgende vergadering een voorstel te brengen tot een vaste classicale regeling.

De scriba sluit met dankzegging.

A. BRUMMELKAMP, scriba.

Buitenland

Noord-Amerika. Een ongeloofvige tot den dienst der Zending geordend.

In De Hope vonden wij een artikel over de beweging die in deze dagen op touw gezet wordt om de wereld voor Christus te winnen. Wij hebben ons steeds daarin verheugd — doch met beving. Onze vrees was, dat velen die zoo krachtig ijverden om de gehele wereld voor Christus te winnen, in den grond der zaak de ware kennis van de zaligmakende genade Gods vooralsnog ontbeiden. Wij zijn er van overtuigd, dat wanneer de Kerk des Heeren geen Zendingstijver ontwikkelt, zij tot haar eigen geestelijke schade, ongehoorsaam is aan het bevel des Heeren, dat gebiedt, het Evangelie allen creaturen te prediken. Maar dan moeten het discipelen des Heeren zijn, die deze prediking brengen, die het arme Heidenvolk alles leeren onderhouden wat de Christus geboden heeft. Men mag dus geen mannen uitzenden die den Christus in Zijn Koningschap aantasten of verloochenen; dat zijn geen discipelen des Heeren; het mogen ook geen loochenaars zijn van de heilige Driëenheid, want zij moeten doopen in den naam van den driemaal heiligen God, en hoe zullen zij dit sacrament bedienen, als zij niet buigen voor de Godheid van Christus en niet beïldigen dat de Heilige Geest met den Vader en den Zoon waarachtig en eeuwig God is? Daarom verheugt het ons, dat we in De Hope het volgende lezen:

„Kan de tegenwoordige generatie de wereld evangeliseren? Men beantwoordt deze vraag met het tooverwoordje: Wij kunnen het doen, indien wij slechts willen. Kan het geschieden zonder het bijzonder ingrijpen Gods? Na ja, zegt men misschien, zonder God kunnen wij niets doen. Waarom het dan niet ook volmondig erkend en op den voorgrond geplaatst? Onze werkzaamheid is zeker niet buiten gesloten. Maar op elk gebied is het waar: „Werk uws zelfs zaligheid met vreeze en beven, want, het is God, die in u werkt, beide het willen en het werken, naar zijn welbehagen.“ Waar is ook het woord van Luther: „Met onze macht is niets gedaan.“ Uit dit alles zien wij reeds dat het gevlugeld woord: Wij kunnen het doen, indien wij slechts willen, met den geest des onderscheids bevestigd moet worden.

Wij zijn er echter van overtuigd, dat wij niet op Gods zegen staan kunnen maken, indien wij als kerken ontrouw worden aan den Heere en zijnen Gezalfde. Kunnen wij de heidenen bekend maken met de zaligmakende leer der waarheid, indien de kerken sendelingen uitzenden, die de fundamentele waarheden van het Christendom loochenen? Wij kunnen het niet doen, indien wij het ook al willen. Niet lang geleden deelden wij met instemming mede, dat Dr. S. M. Zwermer dit standpunt aan sommige jergel, die zich aanboden voor het zendingswerk, duidelijk gemaakt heeft. Wij verblijden ons, dat hij op krachtige wijze de wolven van de schaapenkooi Christi verwijderde. Dit is goed.

Maar wat baat het, indien de kerken verraaders aan de zaak des Heeren uitzenden? Men spreekt veel van een Forward Movement. Zulk eene beweging is goed, indien zij voortgaat langs de rechte lijn. Maar zij deugt niet, indien zij de oude paden verlaat. Er is zulk een noodlottige vooruitgang in de zendingmethode. Het spijt ons, dat wij er op moeten wijzen. De verplichting rust op ons. Wee ons, indien ook wij ontrouw werden aan den Heere en zijnen Gezalfde. Die vooruitgang begon reeds jaren geleden, toen men eenen man als zendingstuitend, die aan de mogelijkheid van een zalig worden na den dood geloofde. Anderover was toen het middenpunt van den storm. En de verontwaardiging over deze afwijking van de leer der waarheid op de lijn van het Universalisme was zoo groot, dat Anderover er door te gronde ging. Sedert dien tijd heeft het Modernisme zijne triomfen gevierd. Er was een tijd, toen de Briggs, de McGifferts en anderen uit de Presb. Kerk verwijderd werden. Het Union Seminary kwam in verrot en rebelleerde tegen de Kerk, die het gewaagd had, groote mannen te onttrekken van hunne bediening. Het bestuur van het Seminary bleef die uit hun dienst onttrekte mannen handhaven als professoren. De afwijking van het Seminary, dat den hand, waardoor het aan de Presbyterische Kerk gebonden was, had losgemaakt, werd grooter en grooter. En nu gaat een der Presbyterische Kerk den weg op, eenen man, die de fundamentele stukken van 't Christendom loochent, tot de heidenen te zenden om ze tot discipelen van Jezus te maken, hen doopende in den naam des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes, leerende hen onderhouden al wat Jezus hun bevolen had. Luther zou er van zeggen, indien hij zoo iets hoorde, men maakt den bok tot hovenier. Reeds verscheidene wolven zijn de schaapenkooi Christi binnengedrongen. Zij zijn wolven, al heeft de Kerk hen ook van een schaapenvacht voorzien. Het wordt tijd, dat de Kerk, die als eene Christelijke in den drieëenigen God gelooft en vasthoudt aan de feiten des heils, ontwaakt en het niet langer toelaat, dat vijanden van Christus uitgezonden worden als zijne herauten. Evangeliserende der wereld in deze generatie? Wij kunnen het niet doen, indien wij ook willen, indien kerken voortgaan met zulk goddeloos werk.

Gelukkig met wie hieraan kunnen toevoegen, dat vijf leden van het Presbyterium van New-York tegen het ordenen van een ongeloovige tot den dienst der zending hebben geprotesteerd. De Synode die over dit protest moet handelen, vergadert in October.

WINCKEL.

Voor Kinderen.

DE BLINDE KUNSTENAAR.

IV.

DE SCHULDIGE.

Al hun moed bijeen, begaven de twee mannen zich naar het orgel, van waar de geheimzinnige tonen nog steeds door klonken.

De koster had zich van een lantaarn voorzien en voorzichtigheidshalve zijn dikken wandelstok meegenomen. Zoo gingen ze er op af, terwijl inmiddels ettelijke buren, die mee het vroemde geluid hoorden, zich op straat hadden begeven of uit de geopende vensters elkaar toeriepen, wat die muziek in den nacht toch beduiden mocht.

De koster was nu de orgeltrap genaderd. Voorsichtig bleef hij staan, en riep:

„Wie is daar op het orgel?“

Hij wachtte even, doch er kwam geen antwoord.

Hij herhaalde zijn geroep, doch weer vernam hij niets.

„Dan er op los!“ zei de koster.

Nu gingen beide de trap op, weldra betraden zij het orgel, de koster lichtte met de lantaarn rond; het schijnsel viel op ... blinden Joseph! De knaap zat voor het speeltuig en speelde er wakker op los, als ware hij de organist die den dienst leidde. Van het binnenkomen der twee had hij blijkbaar niets vernomen.

Zieude dat zij met geen geesten, maar slechts met een knaap en nog wel den bekenden, blinden te doen hadden, bekwamen de twee mannen van alle onsteltenis. De koster trad toe en legde de hand op Joseph's schouder.

De jongen uitte een kreet van schrik, en staakte onmiddellijk zijn spel.

„Wat doe je hier?“ vroeg de koster driftig. „Is dat een manier van doen; zoo'n burengerucht bij nacht te maken. En hoe durf je het wagen, zoo ongevraagd op het orgel te komen en te spelen?“

„En weet je wel, vriendje“, voegde de buurman er min geruststellend bij, dat het je leelijk kan opbreken. Je hebt de rust in de buurt gestoord, je hebt zonder verlof eens anders eigendom gebruikt, je werd bij nacht aangetroffen op een plaats waar je niet behoort, — dus zal er heel wat kunnen zwaaien als de politierechter er achter komt.“

Joseph doorleefde angstige oogenblikken. Gelukkig had hij aan de stem den koster herkend, die hij wist, dat hem niet ongenegen was, en wies gransforigheid al begon te minderen.

„Och mijnheer“, sprak Joseph smeekend, vergeef me dat ik...“

Op dit oogenblik werd er weer luid gebeld. Ook kon men duidelijk voetstappen en stemmen daarbuiten vernemen.

„Weet je wat, buurman“, sprak de koster, „ik zal den jongen meenemen in mijn huis. Ga jij naar buiten, want de buurt loopt uit, en zeg aan de vrienden wat er gebeurd is en dat zij gerust weer naar bed kunnen gaan. Anders duurt de onrustigheid misschien wel den halven nacht.“

De buurman ging zijn boodschap doen, de koster nam Joseph mee, sloot weer de deur, en vroeg toen den knaap eens uit te leggen wat hij eigenlijk op het orgel was komen doen.

„Viel onze Joseph niet moeilijk daarvan uitlegging te geven. Hij vertelde van zijn harmonica van zijn lust om te weten hoe het orgel in elkaar zat, en de vriendelijkheid van den organist ook dat hij, Joseph, zoo gaarne eens zelf het orgel zou bespelen. „Toen ik eenmaal wist“, zei de knaap, „hoe het orgel werkte, wilde ik ook eens beproeven, of ik nu de tonen kon voortbrengen. Maar ik wist dat niemand mij verloorf daartoe zou geven. Daarom wilde ik het in 't geheim doen.“

„En begreep je dan niet dat het toch zoo gehoord worden?“ vroeg de koster, die geroerd werd door het eenvoudige verhaal van den armen, blinden knaap.

„Wel een beetje“, zei Joseph, „en daarom begon ik met heel sacht te spelen. Maar het ging zoo goed en het klonk zoo mooi, dat ik eindelijk aan niets dan aan het spel dacht, en 't zoo luid deed dat de menschen het hoorden. Nu zal oom ook merken, dat ik 's nachts niet thuis ben geweest, en als dan nog de rechter het hoort...“

En Joseph barstte uit in tranen.

„Kom jongen“, sprak de koster goedhartig, „wees nu maar bedaard. Het zal zoo'n vaart niet loopen. Maar haal voortaan niet meer zulke dwaze streken uit, want anders kon het wel eens mis worden. Met je oom zal ik wel spreken, in de hoop dat hij 't je vergeven zal, dat je zoo de vrijheid hebt misbruikt. En de rechter zal er ook wel buiten blijven. Maar weet je, wie het hooren zal? de Deken x) en dat kon wel eens ten gevolge hebben, dat je voortaan geen voet meer op het orgel mocht zetten. Maar nu gaan we rusten, je hebt ons leelijk gestoord. Heb je soms nog honger?“

Joseph kon niet goed neen zeggen. Hij kreeg een stuk brood, at het haastig op, en kreeg toen voor dien nacht een slaapplek bij den koster. Wel bood Joseph, voor wie dan en nacht gelijk waren, aan naar huis te gaan. Maar de koster zei terecht: „Jongen dat zou allicht weer burengerucht geven en je hebt al genoeg op je kerfstok. Moigen echter, kun je gaan.“

En zoo geschiedde. 't Was juist geen lieflijke ontvangst die Joseph verbeide. Want oom had de afwezigheid van den knaap laat in de nacht bemerkt, en was doodelijk ongerust hem gaan zoeken. Thans moest Joseph alles opbiechten en 't gevolg was een niet onverdiende straf van acht dagen te moeten thuiszitten, iets waar de knaap altijd bijzonder veel tegen had. Doch oom zei: „Wie 's nachts er uitloopt, moet dan maar over dag thuis blijven.“

1) Een priester van de Engelse kerk, die het opzicht had over de kerkelijke zaken.

CORRESPONDENTIE.

Verschillende vragen hopen we in het volgende nummer te beantwoorden.

HOOGENBEEK.

Gereformeerde gezindheid.

Gereformeerde Kerken.

BEROEVEN: De Leeft (Gron.), B. Roorda, te IJdenhuizen. — Zwagerveld, S. Bos, cand. te Kampen. — Heerenveen, R. Huizing, te Koudekerk. — Siddeburen (Gron.), S. W. Bos, cand. te Zwolle. — Oldekerk (Gron.), K. Bakker, te Nieuwe-Dordrecht (Drente). — Uithuizermeeden (Gron.), J. H. Koers, te IJmuiden. — Delft, L. Kuipers, te Enkhuizen.

AANGENOMEN: Drogenham, J. H. Tiemersma, cand. te Marken. — Hilligersberg (Terbrugge), M. Roosboom, te Oosterund (Texel). — Bussum, H. Kajan, te Huisen (N.-H.).

BEDANKT: Zwartsluis, G. Verrij, te Giessen-Oudkerk. — Langerak b/z. De Lek, M. M. Horjus, te Soest.

Nederlandsch Hervormde Kerk.

BEROEVEN: Hoofdelaken, J. P. Pauwe, te Bennekom. — Dordrecht (vac. A. Loeff), J. C. H. Scholten, te Dieren. — Renesse-Noordwille (toez.), D. A. Vorster, te Olde- en Nije-Berkoop. — Venhuizen (N.-H.), W. A. F. van Dijk, te Schalsum (Fr.). — Groot-Ammer, W. Zijlstra, te Bruchem en Kerkwijk. — Ooltgensplaat, H. H. van Amelsde, te Schipluiden. — Zeist, F. Ch. Geerling, te Joure. — Moddergat en Paesens, K. Engelsma, cand. te Workum. — De Rijp (toez.), P. L. L. Post, te Wijdenes c.a.

AANGENOMEN: Dokkum, J. van Veen, te Renesse. — Dussen (toez.), P. V. van Stein Callenfels, te Heerde. — Tiel, J. van Veen, te Renesse. — Sloten (N.-H.), Ph. F. Faber, te Buikslot. — Kamperveen, K. J. v. d. Berg, cand. te Rotterdam.

BEDANKT: Bleskensgraaf, K. J. v. d. Berg, cand. te Rotterdam. — Koedijk, A. J. A. Scholte, te Breda-Hugowaard. — Kesteren, J. P. Pauwe, te Benschoten. — Hoornaar, K. Steenbeck, cand. te IJsselstein.

Advertentien.

L. G. WEISZ & Co.,
Commissionairs in Effecten,
WESTERMARKT No. 21
AMSTERDAM.

Wie stelt een Geref. Jongeling, die zoo gaarne

Dienaar des Goddelijken Woords

wil worden, maar wien de financiën ontbreken, hiertoe in staat? Br. fr. onder no. 587 aan J. H. DUNK's Boekhandel, Botersloot 113, Rott.

RHEUMATIEK-LIJERS!

Wilt gij werkelijk met Gods hulpe genezen worden? Gelieve dan postwissel te zenden ad 10 cts. of 2 postzegels à 5 cts. per brief aan 't Bureau „Onze Reisiger“ No. 102 te Sneek.

Boekverkoop.

De Boekhandelaar **H. A. VAN BOTTENBURG** te Amsterdam, zal eind September a.s.

publiek verkoopen de Bibliotheek

van den WelEerw. Z.Gel. Heer

J. A. KLERQ.

Em. predikant te Hilversum, van Wijlen den WelEerw. Z.Gel. Heeren

J. F. VAN ANKEN,
predikant te Wesp,

en

A. LITTOOY,

predikant te Middelburg, en andere verzamelingen.

Inzendingen voor deze verkoop worden ingewacht aan mijn lokaal **BLOEMGRACHT 45 AMSTERDAM.**

Inlichtingen worden gaarne verstrekt.

Amsterdam. **H. A. VAN BOTTENBURG.**

LUXETTE, NIEUWSTE BRILLEN,

voor veraf en lezen te zamen.

Uitsluitend bij:

DIRK HÜTTER, Opticien,

Tel. 8829. :: 12 Taksteeg 12, Amsterdam.

STOOMVAART-MAATSCHAPPIJ

Rotterdamsche Lloyd.

Maildienst tusschen Rotterdam en Ned.-Indië.

in verbinding met de diensten der Koninklijke Paketvaart-Maatschappij.

	van Rotterdam 12 m.	van Soerabaja 3 m.	van Lissabon 10 m.	van Tanager 10 m.	van Marseille 11 m.	van Port-Saïd 14 m.	van Suez 15 m.	van Colombo 25 m.	van Pallaog 30 m.	van Batavia 2 Oct.
Willems	28 Aug.	31 Aug.	4 Sept.	5 Sept.	9 Sept.	14 Sept.	15 Sept.	25 Sept.	30 Sept.	2 Oct.
Rindjani	11 Sept.	14 Sept.	18	19	23	28	29	9 Oct.	14 Oct.	16
Goentoor	25	28	3 Oct.	3 Oct.	7 Oct.	13 Oct.	13 Oct.	24	29	31
Ophir	9 Oct.	12 Oct.	16	17	21	26	27	7 Nov.	12 Nov.	14 Nov.
Gedé	23	26	30	31	4 Nov.	9 Nov.	10 Nov.	27	29	29
Kawl	6 Nov.	9 Nov.	13 Nov.	14 Nov.	18	23	24	5 Dec.	10 Dec.	12 Dec.
Sindoro	20	23	27	28	2 Dec.	7 Dec.	8 Dec.	19	24	26
Tabanan	4 Dec.	7 Dec.	11 Dec.	12 Dec.	16	21	22	2 Jan.	7 Jan.	9 Jan.

Alle Mailbooten, uitgezonderd de „Gedé“ hebben Eerste klasse midscheeps, 2de klasse in de Campagne.

EXTRA AFVAARTEN:

Naar Java en naar Macassar (eventueel met overlading):

21 Aug. s.s. „MEDAN“, Kapitein F. KARST, laadt voor Sabang (Oleh-leh), Padang en Tjilatjap direct.

4 Sept. s.s. „DJOCJA“, Kapitein A. F. VAN DUYN, laadt voor Sabang (Oleh-leh) en Padang direct.

18 Sept. s.s. „MALANG“, Kapitein J. M. MEERBURG, laadt voor Sabang (Oleh-leh), Padang en Tjilatjap direct.

2 Oct. s.s. „TERNATE“, Kapitein M. GANTVOORT, laadt voor Sabang (Oleh-leh) en Padang direct.

16 Oct. s.s. „SOLO“, Kapitein H. M. L. OUDENDIJK, laadt voor Sabang (Oleh-leh), Padang en Tjilatjap direct.

30 Oct. s.s. „BENGALEN“, Kapitein J. VISSER, laadt voor Sabang (Oleh-leh) en Padang direct.

De Hoofd-Agenten **RUYS & Co., Rotterdam en Amsterdam.**

De Agenten **EYKENSLEYTERS & TRUMP, 's-Gravenhage.**

Anna Paulownastrait 11.

CHRISTELIJKE POLITIEK

VIII.

INHOUD:

1. **Verkrummeling van kracht - De „Broederlijke Liefde“ - Broedertwist - Bestaande orde van zaken.** (Overdrukken uit De Standaard.)

2. **De politiek van het Kabinet.** (Uit de Memorie van Antwoord op Hoofdstuk I der Staatsbegroting 1908.)

3. **Rede van Minister HEEMSKERK** in de Kamersitting van 20 November 1908.

4. **Rede van Jhr. Mr. A. F. de SAVORNIN LOHMAN** in de Kamersitting van 19 November 1908.

Prijs per ex. f 0.25; 10 ex. f 2.—;

25 ex. f 3.75; 50 ex. f 5.—;

100 en meer ex. ad 3/4 cent per stuk.

Verkrijgbaar bij:

AMSTERDAM.

W. KIRCHNER, Uitgever.

LEVENSVZERKEERING

de Nederlanden van 1845

BRAND - VERZEKERING
INBRAAK
DEN HAAG (vroeger Zutphen). Directie HENNY.
KAPITAAL f 4.000.000.00
RESERVEFONDS gulden f 1.374.000.00

Wed. P. VAN EIJK & ZONEN

Hoofdkantoor: **AMSTERDAM, Damrak 60.**

Bijkantoren: **AMSTERDAM, Dam 13-15-17.**

HILVERSUM, Langestraat 65.

HAARLEM, Kruisweg 89.

ROTTERDAM, Zuidblaak 62, bij het Postkantoor.

DORDRECHT, Wolwevershaven 23.

Belasten zich met de uitvoering van EFFECTENORDERS. Nemen en geven GELDEN op PROLONGATIE. Sluiten BELEENINGEN. Ontvangen GELDEN à DEPOSITO tegen dagelijks vast te stellen rentekoers. Wisselen VREEMDE BANKNOTEN en MUNTSPECIEN.

NIEUWE BOEKEN.

Gratis

en franco ontvangt men op aanvraag van de firma **D. BOLLE** te Rotterdam den uitgebreiden Catalogus van nieuwe, belangrijk in prijs verminderde Boeken op allerlei gebied. Ongekend lage prijzen. Zeer groote keuze. Het adres is: **D. BOLLE, Bazaar van Goedkoopste Boeken, Hang bij de Vischmarkt te Rotterdam.**

LUXETTE, NIEUWSTE BRILLEN,

voor veraf en lezen te zamen.

Uitsluitend bij:

DIRK HÜTTER, Opticien,

Tel. 8829. :: 12 Taksteeg 12, Amsterdam.

Vrije Universiteit.

In dank ontvangen:

Voor de Vereeniging:

Aan Contributiën:

door den heer Johs. de Jongh te Haarlem f 189.25.

Aan Collecten (voor de Theol. faculteit):

van de Geref. Kerk te Hoek f 2.12; te Wons f 5.43; te Bolsward B. f 9.43; te Exmora f 4.23; te Tjerkwerd f 1.31; te Wimarsum f 3.55; te Wommels f 17.18; te Schraard f 4.94; te Makkum f 10.56; te Praam f 4.62; te Culemborg f 2.98; te Schettens f 2.88; te Pijnjum f 4.17; te Oosterdijk f 7.64; te Bolsward A f 8.69; te Gaast f 7; te Scheveningen A f 27.80.

Voor de Medische faculteit:

(Contributiën): door den heer Johs. de Jongh te Haarlem f 34.75.

Aan Schenkingen:

door Dr. H. J. Allaart van R. de R. Rm. f 10.

H. W. VAN MARLE Jr.,

Penningmeester.

Amsterdam, Keizersgracht 162.

LOUISE DE COLIGNY.

7 Nieuwe Boeken.

met fraaie platen voor slechts f 125

1. Gaspard de Coligny en zijne Dochter Louise, 48 Gemalin van Prins Willem van Oranje.

2. De slag bij Nieuwpoort, 1 deel.

3. Gerard van Dussen, 1 deel.

4. Uit Benauwdheden Gered, 1 deel.

5. Maarten, de Apotheker, 1 deel.

6. Uit de dagen van Gustaaf Adolf, 1 deel.

7. De dood van een Vaderlander, 1 deel.

DIT IS een bijzonder koopje, alle bovengenoemde 7 deelen, door P. VERGERS, voor slechts f 125, dat is nog minder dan 18 cents per deel.

Te bekomen bij **D. BOLLE, Bazaar van Goedkoopste Boeken, Hang 98, te Rotterdam.**

Franko na ontvangst Postwissel van f 125, waarop melden: Pakket Coligny.

Spaarbank

VOOR DE

Stad AMSTERDAM.

De zittingen worden gehouden

tot Inbreng en Terughetaling

In het Hoofdbureau, Singel No. 546 bij de Vijzelstraat:

ELKEN WERKDAG des morgens van half 10 tot half 1 uur en des avonds van half 7 tot half 9 uur.

In de Bijbureaux:

1. Haarlemmerplein No. 4, **ELKEN WERKDAG** des 's morgens van half 10 tot half 1 uur en des avonds van half 7 tot half 9 uur.

2. Laurierstraat No. 122;

3. Bilderdijkstraat No. 194;

4. Ferdinand Bolstraat No. 108;

5. 1ste Van Swindenstraat No. 19;

6. „Het Zeemanshuis“, Kadijksplein No. 8: **ELKEN DINSDAG en ZATERDAG** des avonds van half 7 tot half 9 uur.

RENTEN wordt bijgeschreven:

In het Hoofdbureau elken werkdag en in de Bijbureaux, op bovengenoemde dagen, dien zulks van te voren wordt aangevraagd.

Namen het Bestuur:

Mr. P. J. C. TETRODE.

Mr. H. J. J. POST.</